

JAARVERSLAG 2006

Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland

Regio Waterland (gemeente Purmerend)

Billboardproject 'Vrijheid delen is de Kunst'

(Kaspar, Toni, Do, Arno – jongerencentrum Com-ic)

INHOUD

Voorwoord	3
1. Organisatie	4
Medewerkers	4
Financiën	4
Netwerk	5
2. Meldingen	6
Cijfers	6
Toelichting bij de cijfers	7
Commissie Gelijke Behandeling, Openbaar Ministerie en Nationale Ombudsman.....	10
3. Voorlichting, onderwijsprojecten en overige projecten	11
Voorlichting.....	11
Onderwijsprojecten.....	12
Overige projecten	13
Exposities en publicaties.....	14

Bijlagen:

1: Vooroordelenkoffer, Go Discriminate Yourself, Geweldig Express: Overzicht deelnemende scholen.

2: Purmerend tegen Discriminatie: Overzicht activiteiten en bezoekersaantallen.

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2006 van Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland (BD). Hierin worden de activiteiten beschreven die het BD in 2006 heeft uitgevoerd. Tevens wordt het aantal klachtmeldingen benoemd en worden er enkele voorbeelden van meldingen en informatieverzoeken beschreven.

Er is dit jaar voor gekozen om de verslagen van de Zaanstreek en Waterland gescheiden aan te bieden. De cijfers in bijgaand verslag omvatten het door het BD geregistreerde aantal meldingen in de gemeente Purmerend. In de overige gemeenten in de regio Waterland was het BD, bij gebrek aan subsidiëring van die gemeenten, niet actief aanwezig. Wel behandelde het BD incidentele meldingen die door bewoners van de betreffende gemeenten werden gedaan.

In 2005 startte het BD twee grootschalige projecten op het gebied van voorlichting in het onderwijs. Deze projecten werden in juni 2006 beëindigd. Voornamelijk in het basisonderwijs was veel vraag naar de voorlichtingstrajecten. Dit laat zien hoe groot de behoefte onder scholen is aan voorlichting over en ondersteuning bij de behandeling van de discriminatieproblematiek. Het BD ontving vele positieve reacties op haar aanbod.

In Purmerend is het aantal geregistreerde klachten gelijk aan het aantal van het vorige jaar. Het aantal informatieverzoeken nam daarentegen toe. Hoofdstuk 2 geeft een uitgebreid overzicht en een toelichting van de door het BD geregistreerde meldingen.

In het afgelopen jaar heeft het BD enkele grootschalige en succesvolle projecten uitgevoerd. Het BD heeft daarmee ook in 2006 een bijdrage geleverd aan een veilige en leefbare samenleving in de Zaanstreek en Purmerend. Een overzicht en korte toelichting van alle projecten en activiteiten is te vinden in hoofdstuk 3.

Het BD benadrukt het belang van een consistent gemeentelijk en landelijk beleid op het gebied van discriminatiebestrijding en –preventie. Met de komst van de landelijke ADB-wet in 2008 en de tijdelijke financieringsregeling in 2006 en 2007 lijkt hier invulling aan te worden gegeven. Het BD heeft in 2006 veelvuldig overlegd met de gemeenten en de provincie om te komen tot een professioneel en regionaal dekkend ADB in de regio Zaanstreek/Waterland. In het najaar van 2006 is hier een eerste aanvang mee gemaakt. In het jaarverslag over 2007 hopen we u verslag te doen van de ontwikkelingen binnen dit kader.

1. Organisatie

Medewerkers

Het Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland is een onafhankelijke stichting en wordt bestuurd door een stichtingsbestuur. Het BD heeft twee vestigingen, in Zaandam en Purmerend.

Drie professionele krachten dragen zorg voor de uitvoering van de kerntaken en het werkplan. Twee medewerkers doen dit vanuit het kantoor in Zaandam, de derde medewerker voornamelijk vanuit het kantoor in Purmerend. In totaal is 1,80 fte beschikbaar. Het BD heeft in de zomer van 2005 een projectmedewerker aangesteld. Deze richtte zich tot september 2006 op het basisonderwijs en verzorgde hiervoor voorlichtingstrajecten.

In het schooljaar 2006/2007 is een stagiair bij het BD actief. Hij ondersteunt de medewerkers bij de klachtenbehandeling.

Het vrijwilligersteam bestond in 2006 uit 15 personen. Zij waren werkzaam als bestuurslid (6), verantwoordelijk voor de website (2), boekhouding (2), administratieve ondersteuning (2), en voor verschillende klussen inzetbaar (3). Hiervan waren 3 vrijwilligers actief in Purmerend: website 21 maart (1) en voor verschillende klussen inzetbaar (2).

Deskundigheidsbevordering

De bureaumedewerkster in Purmerend bezocht in 2006 een expertmeeting over Mediation in Rotterdam. Hiernaast nam de bureaumedewerkster deel aan een intervisiebijeenkomst betreffende klachtbehandeling.

Financiën

Het BD ontvangt van vier gemeenten in de regio Zaanstreek/Waterland structurele subsidie. De gemeenten Zaanstad, Wormerland en Oostzaan ondersteunen het bureau sinds 1996. De gemeente Purmerend doet dit sinds 2002.

Als gevolg van het niet verkrijgen van financiële ondersteuning van de gemeenten Waterland, Landsmeer, Beemster, Zeevang en Edam-Volendam beperkt het BD haar dienstverlening tot de gemeenten Zaanstad, Wormerland, Oostzaan en Purmerend. Het BD voerde in de niet-subsidiërende gemeenten geen preventieve taken uit en werkte hier ook niet aan haar naamsbekendheid. Klachten werden wel behandeling genomen, maar gezien de beperkte bekendheid van het BD in deze gemeenten is het aantal registraties minimaal.

Projectfinanciering

Voor het project Go Discriminate Yourself ontving het BD een subsidie van de provincie Noord-Holland. Er werd daarom voor gekozen dit project aan te bieden aan alle scholen in de regio Waterland.

Het project Vooroordelenkoffer werd gefinancierd uit de eigen middelen van het BD. Voor het billboardproject "Vrijheid delen is de kunst" en het project "Voel je thuis" stelde de gemeente Purmerend extra gelden beschikbaar. De "Geweldig Express" werd mogelijk gemaakt door het Oranje Fonds en het Honig Laan Fonds.

Donateurs en overige inkomsten

Het aantal donateurs is in 2006 stabiel gebleven.

Landelijke ontwikkelingen

In het najaar van 2005 vroeg minister Verdonk aan een commissie onder leiding van oud-minister E. Borst een advies met betrekking tot de toekomst van de anti-discriminatie bureaus en het ADB-werkveld. Het rapport met de titel 'Perspectief op Gelijke Behandeling'

dat de commissie schreef werd op 8 december 2005 aangeboden aan minister Verdonk. Het advies behelst onder meer een landelijk dekkend netwerk van ADB's en meldpunten en professionalisering van de ADB's. Een en ander moet worden vastgelegd in de ADB-wet die per 1 januari 2008 moet ingaan. In het laatste kwartaal van 2006 werd bekend dat, met het oog op de komst van eerdergenoemde wet, door het ministerie van Justitie een landelijke financiële overbruggingsregeling werd opgezet. Het BD en de gemeente Purmerend hebben overleg gevoerd en afspraken gemaakt over de besteding van deze extra middelen. De gevolgen van deze regeling voor 2006 zijn terug te vinden in de financiële verantwoording over 2006 en het werkplan 2007.

Netwerk

Gemeente Purmerend

Het aantal contacten met organisaties en scholen in Purmerend is ook dit jaar verder uitgebreid. De investering in het uitbreiden van het netwerk vertaalt zich ondermeer in het toenemende aantal organisaties dat in 2006 actief was bij de activiteiten in het kader van 'Purmerend tegen Discriminatie'.

Regionaal

De contacten met de politie bleven onverminderd belangrijk. Naast het periodieke coalitie-overleg waaraan ook het OM en de gemeenten deelnamen, is er regelmatig overleg naar aanleiding van onder meer meldingen van burencollicten en racistische uitlatingen op het internet. Ook op andere terreinen maakt het BD in toenemende mate deel uit van samenwerkingsverbanden.

Provinciaal

De ADB's regio Haarlem en Noord-Holland Noord en het BD organiseerden gezamenlijk het project 'Go Discriminate Yourself' in welk kader tot de zomer van 2006 voorlichtingstrajecten op vmbo-scholen plaatsvonden.

Ook in het kader van de regionalisering in de regio Waterland vond verdergaande samenwerking plaats met de andere ADB's in de provincie Noord-Holland. De ADB's maakten in het najaar een gezamenlijk plan voor het bereiken van een dekkend netwerk van ADB's in de provincie Noord-Holland. De uitvoering van het plan vindt plaats in overleg met de Provincie.

Landelijk

Ruim 30 ADB's en meldpunten vormen samen de Landelijke Vereniging van ADB's en meldpunten (LVADB). Deze koepelorganisatie behartigt de belangen van de aangesloten leden en bevordert de professionalisering en regionalisering van de bureaus. De LVADB vergadert ongeveer acht keer per jaar. Het BD bezocht ook in 2006 deze vergaderingen. De LVADB organiseert elk jaar een beleids-/studieweekend voor haar leden. Ook hierbij was het BD aanwezig.

In 2006 werd door de LVADB hard gewerkt aan het samengaan van de ADB's met het Landelijk Bureau ter bestrijding van Rassendiscriminatie (LBR) die samen een vereniging gaan vormen.

2. Meldingen

Cijfers

In totaal registreerde het BD in Purmerend in 2006 39 klachten en incidenten, dat is één melding minder dan werd geregistreerd in 2005 (40 registraties).
Het BD registreerde in 2006 geen meldingen van derden of uit de media.

Tabel 1: Overzicht klachten in 2006

Purmerend		
Bron klachten/incidenten	klachten / meldingen	39
	uit de media	0
	meldingen door derden	0
<i>totaal klachten/incidenten</i>		39

Aantal klachten/incidenten in de afgelopen drie jaar:

Tabel 2: Overzicht klachten 2004 - 2006

Purmerend		2004	2005	2006
Bron klachten/incidenten	klachten / meldingen	31	40	39
	uit de media	0	5	0
	meldingen door derden	0	9	0
<i>totaal klachten/incidenten</i>		31	54	39

Van de 39 klachten die het BD in 2006 registreerde, waren er op 1 januari 2007 nog 3 in behandeling. Verder resteert nog 1 klacht uit 2005.

Parool, 21-02-2007

Racisme in opmars in EU
Van onze redactie buitenland

BERLIJN/BRUSSEL - Het aantal uitingen van racisme in Europa is het afgelopen jaar fors toegenomen. Vooral in Nederland, Frankrijk, Italië en België was dat het geval.

De Europese Commissaris voor Justitie, de Italiaan Franco Frattini, heeft dat gisteren gezegd na een bezoek aan het Holocaustmonument in Berlijn.

In de vier landen zou de groei van racistische uitingen tussen de 25 en 45 procent bedragen. In één lidstaat van de Europese Unie zou het racisme zelfs met zeventig procent zijn toegenomen, maar Frattini wilde niet zeggen om welk land het gaat.

Hij baseerde zich op nog vertrouwelijke cijfers van het Europese Centrum voor de Observatie van Racisme en Xenofobie in Wenen. Dit centrum verklaart de toename deels door gemakkelijker methoden om racisme aan te melden en door meer publiciteit over racisme.

Het Europees Parlement is zelf begonnen racisme in de eigen gelederen te bestrijden. Het parlement heeft de publicatie van een geschrift van een extreem rechtse Poolse Europarlementariër veroordeeld, omdat daarin antisemitische taal wordt gebezigd. De onafhankelijke Maciej Giertych gaf onlangs een 32 pagina's tellend boekje uit waarin Joden worden afgeschilderd als leden van 'een tragische gemeenschap' die bij voorkeur in een stelsel van apartheid en onafhankelijk van omliggende gemeenschappen leven.

Het Europees Joodse Congres, een belangenorganisatie, heeft de Poolse regering gevraagd Giertychs diplomatieke onschendbaarheid op te heffen, opdat hij kan worden vervolgd.

In het boekje Beschavingen en Oorlog in Europa beschrijft Giertych wat in zijn ogen de verschillen zijn tussen de Latijnse, Byzantijnse, Joodse en Arabische beschavingen. Andere Poolse Europarlementariërs stellen dat Giertychs publicatie het Poolse imago schade berokkent en strijdig is met het democratische karakter van het land.

Op het boekje prijkt het logo van het EP, maar het parlement heeft er niet aan meebetaald.

Toelichting bij de cijfers

Het BD neemt klachten en meldingen in behandeling over discriminatie op de gronden die onder meer worden genoemd in het Wetboek van Strafrecht en de Algemene Wet Gelijke Behandeling (AWGB). Volgens deze wetgeving mogen mensen in Nederland niet ongelijk behandeld worden op grond van godsdienst, herkomst, levensovertuiging, politieke overtuiging, ras, geslacht, nationaliteit, seksuele gerichtheid, burgerlijke staat, handicap en chronische ziekte, leeftijd, arbeidsduur (fulltime en parttime werk) en soort contract (vast of tijdelijk).

Niet alle ingediende klachten en meldingen verwijzen naar daadwerkelijke (strafrechterlijke) voorvallen van discriminatie. Alleen na nader onderzoek door een bevoegde instantie, zoals de Commissie Gelijke Behandeling, is immers vast te stellen of er sprake is geweest van een strafbaar feit of een behandeling in strijd met de wet. In de hierboven genoemde cijfers is niet opgenomen of de klachten en meldingen wel of niet gegrond zijn. Uitgangspunt bij onze rapportage is het door mensen als discriminatie ervaren gedrag of uitingen.

In onderstaande tabel zijn de klachten en incidenten uitgesplitst naar het maatschappelijke terrein en de discriminatiegrond.

Tabel 3: Klachten en meldingen uitgesplitst naar terrein en discriminatiegrond Purmerend 2006

	grond										
	anti-semi-tisme	geslacht	religie	herkomst/kleur/ras	leeftijd	natio-naliteit	handi-cap/ziekte	politieke over-tuiging	sexuele gericht-heid	overig	totaal
terrein											
Arbeid				4	1				1		6
Buurt/Wijk				2							2
Collectieve voorzieningen		1		1			1			1	4
Commerciële dienstverlening				1	1		1				3
Horeca/amusement				1			1			1	3
Huisvesting				1			1				2
Media/Reclame				3					1		4
Onderwijs				2							2
Privé-sfeer				1							1
Politie				2							2
Publieke/Politieke opinie				2							2
Sport/Recreatie			1								1
Leuzen/bekladdingen	3										3
Overig			1	2						1	4
Totaal	3	1	2	22	2	0	4	0	2	3	39

Onderrapportage

De cijfers in dit verslag geven weer hoeveel klachten bij het BD zijn ingediend. Het betreft dus niet het aantal daadwerkelijke gevallen van discriminatie in de Zaanstreek en Purmerend. De naamsbekendheid van het BD en de meldingsbereidheid van personen die met discriminatie te maken hebben spelen hierbij een grote rol.

Volgens de onderzoekers J. van Donselaar en P. Rodrigues (Anne Frank Stichting) is er sprake van een aanzienlijke onderrapportage van discriminatieklachten. Op basis van beschikbaar onderzoek en statistisch materiaal concluderen zij dat de bestaande statistieken slechts het topje van de ijsberg laten zien. Het werkelijke aantal gevallen van discriminatie zou volgens de onderzoekers aanzienlijk hoger liggen dan de bekende cijfers. Schattingen over de feitelijke incidentenomvang lopen zeer uiteen.

Afname aantal geregistreerde klachten / incidenten

Uit tabel 2 blijkt dat het aantal geregistreerde aantal klachten en incidenten gemeld door individuen gelijk is aan het aantal registraties in 2005. Het verschil in het totaal aantal geregistreerde klachten en incidenten wordt veroorzaakt doordat in 2006 geen meldingen door derden en uit de media zijn geregistreerd. In 2005 was in Purmerend veel aandacht voor een groep jongeren die zich regelmatig extreemrechts uitten en profileerden. Hierover verschenen meerdere artikelen in de krant. Bovendien ontving het BD via een contactpersoon van het wijkbeheer foto's van racistische graffiti. Deze zijn terug te vinden in de tabel. Nu, in 2006, lijkt het een stuk rustiger en dit vinden we terug in de cijfers.

Afname meldingen op het terrein arbeid

Het aantal meldingen op het terrein van arbeid daalde ten opzichte van het vorig jaar sterk. Voor een deel is dit te verklaren door een sterke daling van het aantal meldingen betreffende personeelsadvertenties met leeftijdsgrenzen die in strijd zijn met de wet. Het BD ontving in 2005 in Purmerend relatief veel meldingen over deze vorm van discriminatie.

Aangenomen wordt dat, uit vrees problemen te krijgen met hun werkgever of zelfs hun baan te verliezen, slechts een klein deel van de werkelijke gevallen van discriminatie op de werkvloer wordt gemeld. Precieze cijfers hierover zijn niet bekend.

de Volkskrant, 31/01/2007

Werkloosheid allochtonen 'dramatisch'
Van onze verslaggeefster Elsbeth Stoker

AMSTERDAM - Werkloze niet-westerse allochtonen hebben vorig jaar nauwelijks geprofiteerd van de aantrekkende economie. Hoewel het aantal werkenden onder hen voor het eerst in vijf jaar toenam, is de werkloosheid in die categorie nog drieënhalve maal zo groot als in de categorie van autochtonen. Dit verschil is iets groter dan afgelopen jaren.

Dat blijkt uit cijfers die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) dinsdag publiceerde. Vorig jaar was 15,5 procent van de niet-westerse allochtonen werkloos, in 2005 was dat nog 16,4 procent. Ruim een op de twintig autochtonen kon geen baan vinden in 2005, in 2006 lag dat percentage op 4,3 procent.

'Het verschil tussen allochtonen en autochtonen kun je nog steeds dramatisch noemen', zegt Michiel Vergeer, onderzoeker van het CBS. 'De cijfers vallen me tegen.'

De werkloosheidsdaling onder allochtonen is grotendeels te danken aan de jongeren. Het percentage werkloze allochtone jongeren daalde vorig jaar van 26 naar 22 procent, ofwel van 26 duizend naar 20 duizend. In 2005 steeg dit aantal nog.

In de leeftijdscategorie 25 tot en met 44 jaar daalde de werkloosheid onder niet-westerse allochtonen echter nauwelijks. Ongeveer 15 procent kon geen werk vinden. Dit in tegenstelling tot de autochtonen tussen de 25 en 44 jaar. Vooral zij hebben vorig jaar geprofiteerd van de economische opleving.

De achterstand van allochtonen op de arbeidsmarkt wijt het CBS onder meer aan het verschil in opleidingsniveau. 'Je ziet dat allochtone jongeren inmiddels beter opgeleid zijn', zegt Vergeer.

Maar ook vooroordelen van werkgevers spelen nog steeds een rol. 'We constateren dat allochtonen vaker moeten solliciteren dan autochtonen voordat ze een baan vinden. Dit komt ook omdat ze niet altijd kunnen terugvallen op een netwerk.'

Het ministerie van Sociale Zaken deed in 2005 onderzoek naar discriminatie van etnische minderheden op de arbeidsmarkt. Het onderzoek, 'Etnische minderheden op de arbeidsmarkt; beelden en feiten, belemmeringen en oplossingen' bevestigt dat "het hebben van een buitenlandse naam in sommige gevallen al genoeg is om te worden afgewezen". (p. 29 onderzoek). Het rapport komt met zorgwekkende cijfers over discriminatie-ervaringen bij allochtone scholieren, werkenden en werkzoekenden. Verder komt naar voren dat weinig slachtoffers actie ondernemen naar aanleiding van discriminatie-ervaringen.

Docenten reageren niet adequaat op discriminerend gedrag

Twee meisjes krijgen ruzie op school, waarbij een van de meisjes onder meer tegen de ander zou hebben geroepen: "Rot op naar je eigen land". Toen de meisjes zich vervolgens vanwege de ruzie bij de mentor moesten melden werd er volgens het Turkse meisje geen aandacht besteed aan de discriminerende uitspraken van het Nederlandse meisje. Het Turkse meisje was kwam hierdoor overstuur thuis. Haar ouders namen vervolgens contact op met de school. Ook zij voelden zich echter door de mentor niet serieus genomen. De ouders bellen het BD voor advies en ondersteuning. Zij voelen zich door het voorval extra gekwetst, omdat zowel de moeder als de dochter in Nederland geboren zijn. Het BD neemt na overleg met de ouders enkele keren contact op met de deelschoolleider van de school. Er is inmiddels een vervelende relatie ontstaan tussen de ouders en de school en er is sprake van een groot onbegrip voor elkaars handelen. Door bemiddeling van het BD wordt deze relatie weer genormaliseerd en ontstaat er begrip voor de standpunten van beiden.

Discriminatie op grond van herkomst/kleur/ras

Verreweg de meeste meldingen van discriminatie betreffen de grond herkomst/kleur/ras. In 2006 nam dit aantal af, maar dit is te verklaren door een sterke afname van het aantal meldingen van racistische/discriminerende graffiti. Deze graffiti wordt in de meeste gevallen geregistreerd op de grond herkomst.

Het BD ontving in 2006 aanzienlijk minder meldingen van racistische en/of discriminerende graffiti. De interventie in 2006 van gemeente en politie op dit terrein heeft schijnbaar effect gehad. Een deel van de door burgers gesignaleerde graffiti wordt echter rechtstreeks gemeld bij de gemeente. Het is bij het BD niet bekend hoeveel meldingen van discriminerende graffiti de gemeente heeft ontvangen.

Tien kleine negertjes

Het BD ontvangt per telefoon een e-mail van een meneer die zich stoort aan een uitspraak van een nieuwslezer. De betreffende uitzending wordt ieder uur herhaald. Het betreft een uitspraak naar aanleiding van het aftreden van de ministers Donner en Dekker: "Het is een beetje het verhaal van de tien kleine negertjes. Eerst waren er 10, toen nog 9 en toen steeds minder". De man beklemtoont dat de uitspraak hem pijn doet. Hij vindt het aanhalen van een dergelijk kinderversje uit de tijd en vindt dat het refereert aan de slavernij en daarmee aan discriminatie op grond van herkomst. Naar aanleiding van de melding nam het BD contact op met de redactie van het programma. Zij zijn in eerste instantie verbaasd dat iemand zich aan een dergelijke uitspraak kan ergeren. Een toelichting van het BD had als resultaat dat de tekst werd aangepast. De melder is tevreden met de afhandeling door het BD.

Cijfers van de politie Zaanstreek/Waterland

Het coalitieoverleg vond in 2006 vier maal plaats. Het Openbaar Ministerie, de gemeenten, de politie en het BD wisselden gegevens uit betreffende discriminatie. De politie maakte, om het aantal meldingen en aangiftes waarin discriminatie een rol speelt inzichtelijk te maken, een scan in haar registratiesysteem op basis van tien trefwoorden. In 2006 gaf deze scan 256 hits. Deze cijfers zijn echter niet geanalyseerd en geven dus slechts een indicatie van de omvang van de incidenten.

Commissie Gelijke Behandeling, Openbaar Ministerie en Nationale Ombudsman

Commissie Gelijke Behandeling

Verzoeken om een oordeel

Het BD heeft in 2005 één Purmerendse zaak voorgelegd aan de Commissie Gelijke Behandeling (CGB). Het BD legt alleen zaken voor aan de CGB naar aanleiding van

meldingen die het BD heeft ontvangen en handelt altijd in overleg met de indiener van de klacht.

De zaak uit 2005 handelde over het maken van indirect onderscheid door een supermarkt bij het niet verlengen van het dienstverband van een van haar jonge medewerkers. Het BD vermoedde dat dit in strijd is met de nieuwe wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid en vroeg de CGB om een oordeel. De zitting vond plaats in 2005, maar het oordeel volgde in 2006. De CGB oordeelde dat de supermarkt verboden onderscheid heeft gemaakt op grond van leeftijd. Het heeft de supermarkt er niet toe bewogen het meisje in dienst te houden of om zich te verexcuseren. De supermarkt blijft namelijk ontkennen, tegen het oordeel van de CGB in, dat zij het contract van het meisje om reden van leeftijd niet heeft verlengd.

Openbaar Ministerie

Aangiften in 2006

In 2006 werd een praktijktest uitgevoerd bij een club voor alleengaanden in Graft-de Rijk. Graft-de Rijk behoort officieel niet tot het werkgebied van het BD, maar het BD ontving wel klachten van inwoners uit Zaanstreek en Waterland over het deurbeleid van deze gelegenheid. In februari 2006 voerde het BD in samenwerking met het ADB Noord-Holland Noord de praktijktest uit. Drie mannen van Turkse afkomst en drie mannen van Nederlandse afkomst testten het deurbeleid. Deze test leidde tot een aangifte. Nu, een jaar later, ligt de zaak nog altijd bij het Openbaar Ministerie. Het BD en het ADB hopen dat de zaak op korte termijn voor de rechtbank zal dienen.

Nationale Ombudsman

Het BD regio Waterland heeft in 2006 geen zaken aanhangig gemaakt bij de Nationale Ombudsman.

3. Voorlichting, onderwijsprojecten en overige projecten

Voorlichting

In 2006 ontving het BD 14 vragen over discriminatie en verzoeken om voorlichting of training. Deze werden geregistreerd onder de noemer informatieverzoeken. Informatieverzoeken zijn vragen van individuen, maar ook bijvoorbeeld aanvragen voor inleidingen, trainingen en andere voorlichtingsactiviteiten. Het aantal informatieverzoeken nam toe, van 8 in 2005 naar 14 in 2006. Het BD verzorgde naast de voorlichtingstrajecten die voortkwamen uit een informatieverzoek 58 voorlichtingsbijeenkomsten op zowel basis- als middelbare scholen (zie onder onderwijsprojecten, pag. 12).

Naar aanleiding van de verzoeken om voorlichting verzorgde het BD 9 maal voorlichting bij (onderwijs)instellingen. Deze voorlichtingstrajecten bij onderwijsinstellingen staan los van de onderwijsprojecten. Andere verzoeken betraf het verstrekken van informatie voor (examen)werkstukken aan scholieren en studenten, verzoeken voor deelname aan fora, expertmeetings en debatten en achtergrondinformatie over discriminatie.

Voorlichting Kernteams deelschool Economie De Koogmolen

In oktober ontving het BD een informatieverzoek van een deelschoolleider van PSG Koogmolen. Naar aanleiding hiervan werd in november een voorlichting gegeven aan de docenten van de deelschool Economie van de PSG Koogmolen. De voorlichting betraf een introductie van het Bureau Discriminatiezaken en de mogelijkheden voor gastlessen en projecten door het BD. Er waren 25 docenten aanwezig.

Mediacontacten

Het BD is in 2005 8 keer benaderd door journalisten van lokale, regionale en landelijke media. Er was veel aandacht voor verschillende projecten, zoals 'Purmerend tegen discriminatie' en het billboardproject 'Vrijheid delen is de kunst'. Het BD heeft ook zelf de pers benaderd. Dit leidde tot extra publicaties over uiteenlopende onderwerpen. De informatieverzoeken van de diverse media zijn niet geregistreerd in het registratieprogramma, maar op een aparte lijst. In tabel 4 is een compleet overzicht te vinden van alle informatieverzoeken die het BD in 2006 ontving.

Tabel 4: overzicht informatieverzoeken

Aanpak klachten / doorverwijzing	0
Advies	1
Interview	3
Onderzoek	0
Voorlichting/Training	9
Project	0
Studieopdrachten	0
Overig	1
Informatieverzoeken van media	8
Totaal	22

Onderwijsprojecten

Naast de voorlichting en de informatieverstrekking die het BD rekent tot haar basistaken, heeft het BD in 2006 veel extra inzet gepleegd op het gebied van voorlichting gericht op het onderwijs. Voor zowel de voorlichting aan het basisonderwijs als de voorlichting aan het vmbo-onderwijs geldt dat blijkt dat er bij het onderwijs een grote behoefte bestaat aan de projecten op het gebied van vooroordelen, discriminatie, uitsluiting en tolerantie die het BD aanbiedt. Het BD heeft daarom in 2005 twee projecten opgezet. Beide projecten zijn gestart in september 2005 en liepen tot het eind van het schooljaar 2005/2006.

Naast de projecten werden door het BD richtlijnen op papier gezet die door scholen kunnen worden gebruikt bij het opstellen van het schoolbeleid. Ook werd een inventarisatie gemaakt van het al bestaande lesmateriaal en werd een groot deel hiervan verzameld en aangeschaft. Uit deze verzameling werd een selectie gemaakt voor de in 2006 ingestelde leskisten. De leskisten bevatten lesmateriaal dat door docenten kan worden geleend en gebruikt.

Project 'Vooroordelenkoffer', voorlichting aan het basisonderwijs

Het BD nam in september 2005 een projectmedewerker (15 uur per week) in dienst die zich uitsluitend richtte op het basisonderwijs. In het najaar van 2005 heeft de projectmedewerker de voorlichting samengesteld, contacten gelegd met scholen in de Zaanstreek en Purmerend en uitgebreide informatiepakketten samengesteld voor docenten. Scholen bleken zeer enthousiast en waardeerden het voorlichtingsaanbod met gemiddeld een 8. In Purmerend is de 'Vooroordelenkoffer' op 8 scholen en in 22 klassen uitgevoerd. (zie bijlage 2)

Project 'Go Discriminate Yourself', voorlichting aan het VMBO-onderwijs

Het ADB Noord-Holland Noord, het ADB regio Haarlem en het BD werkten samen in het voorlichtingsproject 'Go Discriminate Yourself'. Deze bestaande methode heeft zijn bestaansrecht bewezen in de provincie Overijssel, waar het project gedurende 2 jaar met groot succes werd uitgevoerd. Een projectmedewerker (12 uur per week) voerde namens de drie ADB's het project uit. In het najaar van 2005 is zij begonnen met het werven van de scholen. Het werven kost meer tijd dan verwacht. Hierdoor kwam het project wat moeizaam op gang. In 2006 werd het project op twee scholen en in 13 klassen in de regio Waterland uitgevoerd. De reacties van de scholen hierop waren zeer positief. (zie bijlage 2).

De Geweldig Express

De Geweldig Express is een mobiele en interactieve tentoonstelling over vooroordelen en respect. In een grote trailer deden kinderen een soort speurtocht waarbij zij allerlei vragen moesten beantwoorden en opdrachten moeten uitvoeren. In het najaar van 2006 stond de Geweldig Express gedurende 1 week geparkeerd bij winkelcentrum Zwanebloem. Het BD zag veel enthousiaste kinderen en de docenten waardeerden de Geweldig Express met gemiddeld een 8.

23 Groepen van 9 scholen bezochten de Geweldig Express. (zie bijlage 1).

Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend

In januari-maart 2006 organiseerde het BD in Purmerend een wedstrijd voor middelbare scholieren getiteld "Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend." Aan deze wedstrijd werd meegedaan door drie vestigingen van de PSG: De Koogmolen, Jan van Egmond en W.J. Bladergroen. Leerlingen van de deelnemende klassen kregen de opdracht om een reportage te maken over een cursist van de inburgeringscursus in Purmerend, omlijst met foto's en andere beelden. Team Inburgering van de gemeente Purmerend financierde het project. Als voorbereiding van de leerlingen verzorgde het BD bij alle vier deelnemende klassen van de PSG een inleidende les over migratie naar Nederland en de multiculturele samenleving. Uit de mooiste reportages en inzendingen werd een expositie samengesteld. De prijs voor de mooiste reportage werd overhandigd door burgemeester L. Verbeek. 'Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend' was onderdeel van de eindmanifestatie van "21 maart, Purmerend tegen discriminatie" op 19 maart. Het project kreeg veel publiciteit in de lokale media.

Overige projecten

Purmerend tegen Discriminatie

Ook in 2006 coördineerde het BD het programma "21 maart, Purmerend tegen discriminatie." Aan dit programma, dat wordt gehouden ter gelegenheid van 21 maart, de internationale dag tegen racisme en discriminatie, werkten diverse Purmerendse organisaties en vrijwilligers mee.

In de periode van 1 tot en met 21 maart 2006 deden 35 organisaties en groepen mee met het organiseren van activiteiten. In totaal werden er 28 aparte activiteiten georganiseerd. Afsluiting vormde de eindmanifestatie op 19 maart in wijkcentrum 't Noot. Bij deze eindmanifestatie waren 260 bezoekers aanwezig. De eindmanifestatie ging van start met de Xpo-route: een fietstocht langs 7 toepasselijke exposities op 7 locaties. In wijkcentrum 't Noot volgde een gevarieerd programma. Onderdeel van dit programma waren de prijsuitreiking van de wedstrijd "Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend" (zie onder) door burgemeester L. Verbeek en de ondertekening van de "Verklaring voor verdraagzaamheid en tegen uitsluiting."

Het in gang zetten en de uitvoering van het 21 maartprogramma is een zeer intensief proces. Hierbij werd nauw samengewerkt met Stichting Clup Welzijnswerk Purmerend en met diverse vrijwilligers. Het BD werkte met een vrijwilliger aan de website www.21maart.purmerend.nl. Verder verzorgde het BD de overkoepelende publiciteit voor het programma. In september-oktober 2006 werd de voorbereiding van het 21 maartprogramma voor 2007 in gang gezet.

Billboardproject 'Vrijheid delen is de kunst'

In het voorjaar van 2006 hebben jongeren en beeldend kunstenaars gewerkt aan het billboardproject in Purmerend. Zij hebben 9 billboards beschilderd ter gelegenheid van bevrijdingsdag. De voorstellingen op de billboards hadden als thema "vrijheid", "vrij zijn" en "vrijheid van meningsuiting". De 9 billboards waren de eerste twee weken van mei te zien op A-locaties langs doorgaande routes in Purmerend. Tegelijkertijd was er een overzichtstentoonstelling met posters van de billboards in Museum Waterland (5 mei tot 12 mei). De billboardtentoonstelling werd op 2 mei geopend door burgemeester L. Verbeek.

Exposities en publicaties

Voel je thuis ! Inburgeren in multicultureel Purmerend

Uit de mooiste reportages en inzendingen van het project 'Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend' werd een expositie samengesteld. Deze was te zien in Wijkcentrum 't Noot van 19 maart tot en met 16 april en in de Openbare Bibliotheek van 15 augustus tot en met 18 september.

Fiets/wandelroute door multicultureel Purmerend

In 2006 werd gewerkt aan de opzet van een fiets/wandelroute met betrekking tot de migratiegeschiedenis van Purmerend. Doel van de gids is om mensen uit te nodigen tot een positieve houding ten opzichte van de multiculturele samenleving. Dit wordt bereikt door te tonen dat migratie en de integratie van vreemdelingen van alle tijden zijn. Inmiddels is de financiering van het project rond, onder andere door het werven van sponsors. Beoogd wordt om de gids ter gelegenheid van 4 en 5 mei 2007 te laten verschijnen.

Expositie Kinderen van Crailo

De expositie "Kinderen van Crailo" was te zien van 10 januari tot en met 7 maart in de openbare bibliotheek in Purmerend. Bij deze expositie heeft het BD samengewerkt met Vluchtelingenwerk Zaanstreek. Kinderen van Crailo is een postertentoonstelling bestaande uit bewerkte foto's van het dagelijks leven van kinderen in asielzoekerscentrum Crailo. De dagelijkse bezigheden van de kinderen, waaronder het vieren van Sinterklaas en muziekles, contrasteren met het vluchtverhaal. Zo geeft de tentoonstelling vluchtelingen(kinderen) een menselijk gezicht.

Bijlage 1: Overzicht deelnemende scholen aan voorlichtingsprojecten.

Go Discriminate Yourself

Aantal keer voorlichting

PSG Koogmolen	8
Don Bosco college Volendam	5
Totaal aantal keer voorlichting	13

Vooroordelenkoffer

Aantal keer voorlichting

Openbare basisschool de Koempoelan	4
Openbare basisschool 't Pierement	4
Openbare basisschool de Nieuwe Wereld	3
Openbare basisschool Willem Eggert	3
Openbare basisschool 't Eiland	3
Oecumenische basisschool 't Prisma	1
Vrije School Waterland	2
Speciaal basisonderwijs Het Tangram	2
Totaal aantal keer voorlichting	22

Geweldig Express

Aantal keer voorlichting

Oeboentoe	1
De Nieuwe Wereld	2
De Marimba	3
De Koempoelan	5
Het Bakken	2
Dalton, de Akker	2
De Smidse	2
't Prisma (Overwhere)	1
De Ranonkel	5
Totaal aantal keer voorlichting	23

Bijlage 2: Overzicht activiteiten Purmerend tegen Discriminatie

Organisatie	Activiteit	Aantal deelnemers
Gezond ouder worden	Bijeenkomst "Over de grens" met Ghanese spreker via het COS in 't Noot	31
Gezond ouder worden	Bijeenkomst "Over de grens" met Ghanese spreker via het COS in De Inval	(schatting 25)
Verzorgingshuis de Tien gemeenten	Wereldmuziek en bijeenkomst met de burgemeester	70
Verzorgingshuis de Tien gemeenten en Surinaamse Contactvrouwen	Wave, integratiespel voor ouderen	55
Surinaamse contactvrouwen en Openbare Bibliotheek	Anansiverhalen voor kinderen in de bibliotheek	24
Tiener- en jongerencentrum Buzz Home	Expositie "Ik ben lekker mezelf"	9
Tiener- en jongerencentrum Buzz Home	Vorbereiding expositie "Ik ben lekker mezelf," 4 bijeenkomsten	40
Tiener- en jongerencentrum De Kern	Graffiti Jam	30
Fred's Atelier/Wijkcentrum Zuid-Pool	Expositie "Wat voel je als je wordt gediscrimineerd?"	20
Wijkcentrum de Inval	Foto-expositie "Wat voel je als je wordt gediscrimineerd?"	12
Wijkcentrum de Trekschuit	Foto-tentoonstelling "Eenzaamheid"	12
St. Kinderparadijs	Expositie "Krijg de kleuren, United colours of Purmerend", thema Purvak	250
St. Kinderparadijs	3 Instuifmiddagen "Krijg de kleuren"	11
Kinderwerk Wijkcentrum 't Noot	Expositie met tekeningen tegen discriminatie en voor een samenleving zonder racisme	10
Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland	Expositie "Walraven van Hall, premier van het verzet"	20
Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland, PSG Koogmolen, PSG Jan van Egmond, PSG W.J.Bladergroen, Regio College	"Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend," wedstrijd voor middelbare scholieren en expositie	
Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland en Wijkcentrum 't Noot	"Voel je thuis! Inburgeren in multicultureel Purmerend," expositie	
Bureau Discriminatiezaken in samenwerking met 21 maartoverleg, i.h.b. Buzz Home	Xpo-route, fietsroute langs 7 exposities tegen discriminatie	21
Tiener- en jongerencentrum Buzz Home	Multiculturele inloop voor jongeren en filmavond	
MIM/Homestart	"Vooroordelen ik?" Twee bijeenkomsten over vooroordelen gehouden voor de vrijwilligers	20
Theater de Verbeelding	Lastige lijven, jongeren met en zonder	

	handicap in gesprek in toneelstuk	
Clup Welzijn, tiener- en jongerenwerk	Clup Fiesta, multicultureel programma tieners en jongeren in de Purmaryn	70 artiesten (jongeren) en 250 bezoekers
Openbare Bibliotheek	Expositie "Kinderen van Crailo" over kinderen van asielzoekers	
Vrouwkracht in Purmerend (ViP)	Internationale vrouwendag	25 à 30
COC	Bijeenkomst met Stichting tegen zinloos geweld	15
Filmhuis	"Waiting for the clouds" film over discriminatie en extreem nationalisme	
Raad van Kerken	"Uit scherven heelheid maken," project met alle confessionele basisscholen	
Wereldwinkel	Informatie over 21 maart ter inzage in de winkel	
Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland, 21 maartoverleg en Wijkcentrum 't Noot	Eindmanifestatie	260
Vrijwilligers catering 21 maart	Multiculturele hapjes eindmanifestatie	
Bureau Discriminatiezaken Zaanstreek/Waterland	Verklaring voor verdraagzaamheid en tegen uitsluiting, presentatie tijdens eindmanifestatie	
Muziekschool Waterland	Kinderkoor eindmanifestatie	
Dansgroep Purmerend	Dansoptreden eindmanifestatie	
Tiener- en jongerencentrum Buzz Home	Rap en acts eindmanifestatie	
Evean	Stand op eindmanifestatie	
MEE Amstel en Zaan, RFVO en ANGO	Stand op eindmanifestatie	
Amnesty International	Stand op eindmanifestatie	